

פירות נוי

פנינים יקרים מתורת רבינו הגדול הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "משך חכמה" על התורה

שבת חול המועד פסח

מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ד - לב טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ביאור מופלא על מה אנו חוגגים שביעי של פסח

א. [ל] (יב, טו-טז) – "שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מפתיתכם כי כל אכל חמץ ונקרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השביעי: (טז) וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם" ע"כ. איתא בגמרא פסחים (כח, ב), דבמצרים לא היה נוהג איסור חמץ רק יום אחד, ומבואר בר"ן פסחים קטז, ב ועוד הרבה מפרשים, שלא היה נוהג במצרים יום טוב אלא יום הראשון בלבד. ולפי זה צריך לתת טעם מדוע נאמרה פרשת הפסח לישראל במצרים, והרי לא חוייבו במצרים רק ביום אחד, הן לגבי חמץ והן לגבי יום טוב.

ב. ומבאר המשך חכמה, שהא דאמר להם עתה דבר שלדורות, הוא להורות שלימות מצוותיו יתברך, כי כל העמים בדתותיהן הנימוסיות יעשו יום הנצחון, יום מפלת אויבים לחג, חג הנצחון, לא כן בישראל, המה לא ישמחו על מפלת אויביהם, ולא יחוגו בשמחה על זה, וכמו שאמר (משלי כד, יז) בנפול אויבך אל תשמח כו' פן יראה ה' ורע בעיניו, והשיב מעליו אפן. הרי דאדם המעלה אינו שמח בנפול אויבו, משום שהשמחה רע בעיני ה', הלא הרע בעיני ה' צריך לשנאתו, ולכן לא נזכר בפסח חג המצות, כי בו עשה במצרים שפטים, רק כי הוציא ה' את בני ישראל ממצרים. אבל על מפלת האויבים אין חג ויום טוב לישראל

ג. ועל פי זה מבואר היטב מדוע ציוה ה' על שבעה ימי החג כבר ביום במצרים דהנה במצרים נטבעו בים סוף ביום שביעי של פסח (סוטה יב, ב), ואם היה אומר השם יתברך שיעשו בשביעי מקרא קודש, היה מדמה אדם שהשם צוה לעשות חג לשמח במפלתם של רשעים. ובאמת הלא מצינו שלא אמרו לפניו שירה (מגילה י, ב), שנאמר ולא קרב זה אל זה (שמות יד, כ), שאין הקדוש ברוך הוא שמח במפלתם של רשעים. ולכן אמר בארץ מצרים שיעשו חג בשביעי, ולהורות שאין החג מסיבת מפלת מצרים בים, שצוה להם טרם שנטבעו בים ודו"ק. וכן מפרש בילקוט רמז תרנד, שלכן לא כתב שמחה בפסח, ואין אומרים הלל כל שבעה משום בנפול אויבך אל תשמח (משלי כד, יז).